

Sisäministeriö

Lausunto
19.8.2020

VN/15418/2020
SMDno-2019-572

1/4

Viite Lausuntopyyntö 17.6.2020 sisäasioiden rahastojen hallinnointia koskevasta lakiluonnoksesta ja sen yksityiskohtaisista perusteluista

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua sisäasioiden hallinnointia koskevasta lakiluonnoksesta ja sen yksityiskohtaisista perusteluista. Ministeriö on ollut mukana ehdotusta valmistelevassa työryhmässä ja valmistelun aikana esille tuodut ministeriön näkemykset on huomioitu ehdotuksessa. TEM on mielellään mukana ehdotuksen jatkovalmistelussa.

Ministeriön maahanmuutto- ja kotouttamisyksiköllä ei ole ehdotukseen muutosehdotuksia. Ministeriön työllisyys- ja toimivat markkinat –osasto lausuu kirjanpitoon liittyvästä säännöksestä. Muut huomiot linkittyvät alue- ja rakennepolitiikan osaston vastuulla olevaan alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevaan lainsäädäntövalmisteluun.

Lausunnot lakiehdotuksen 1 luvun pykäliin ja perusteluihin

Määritelmät:

- Valtionavustustoiminnan sanastotyön termien käyttöönotto on kannatettavaa. Omaan valmisteluunsa liittyen TEM toteaa, että se on päätymässä käyttämään alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevassa lainsäädännössä termiä tuki avustuksen sijaan, koska vakiintuneen termin muuttamista ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena. Tuki määriteltäisiin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevassa lainsäädännössä avustukseksi, joten ristiriitaa termien käytön välillä ei tuensaajien näkökulmasta syntyisi.
- Harkittavaksi, ovatko omarahoituksen, muun julkisen rahoituksen ja muun yksityisen rahoituksen erilliset määritelmät tarpeen vai voisiko termit määritellä pykälän yhteydessä.
- Yksittäisenä huomiona tuotto-termin käyttö: Valtioneuvoston sanastotyössä ei aiemmin keväällä ollut vahvistettua kantaa termin käytöstä. Alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hankkeiden rahoittamista koskevassa lakiluonnoksessa käytetään tulo-termiä.

Lausunnot lakiehdotuksen 2 luvun pykäliin ja perusteluihin

4 § Ohjelma

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että kaikkia ohjelmamuutoksia ei vietäisi valtioneuvostoon ja esimerkkejä tällaisista muutoksista on tuotu esille pykälän perusteluissa. TEM toteaa, että rakennerahastojen ohjelmamuutokset on viety ja jatkossa myös alue- ja rakennepolitiikan rahastojen ohjelman muutokset vietäisiin aina valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Menettelyn ei ole koettu jäykistävän

toimeenpanoa ja ns. pienempiä muutoksia (esim. viranomaisen nimen muuttaminen) on yleensä viety kootusti.

5 § Toimeenpanosuunnitelma:

”Sisäministeriö valmistelee ja hyväksyy seurantakomiteaa kuultuaan...”

- Kyseessä olisi muutos nykylakiin ja kuvattu perusteluissa hyvin, mutta pykälän muotoilu on hieman vaikeaselkoinen.

Lausunnot lakiehdotuksen 3 luvun pykäliin ja perusteluihin

9§ Avustuksen saaja:

”Avustusta voidaan myöntää julkisyhteisölle ja yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle. Avustus hankkeen tai toiminnan toteuttamiseen myönnetään yhdelle avustuksen saajalle.”

- Kun avustusta on tarkoitus myöntää yhdelle avustuksen saajalle, ensimmäisessä virkkeessä ja-sanan sijaan tulisi ilmeisesti olla tai.

12§ Avustuksen siirtäminen toiselle avustettavan hankkeen tai toiminnan toteuttamista varten:

[2 mom 1 kohta] ”Siirron edellytyksenä on, että 1) avustuksen saajan käyttöön jää hanke- ja toimintakohtaisesti määräytyvä merkittävä osuus avustuksesta;”

- Perustelujenkin mukaan merkittävä osuus määräytyy hanke- ja toimintakohtaisesti. Harkittavaksi, voisiko perusteluihin lisätä joitakin esimerkkejä.

Lausunnot lakiehdotuksen 4 luvun pykäliin ja perusteluihin

15 § Avustuksen hakeminen

- Pykälässä vaikuttaisi olevan joltain osin päällekkäisyyttä valtionavustuslain kanssa. Perusteluissa voisi selventää, miltä osin säännökset täydentävät valtionavustuslakia tai viitata soveltuvin osin valtionavustuslain soveltamiseen.

17 § Avustuksen käyttö ja kirjanpito

Huomiot ja muotoiluehdotukset kirjanpitoon liittyen:

2 momentti [1 virke]: ”Avustuksen saajan on pidettävä avustettavasta hankkeesta tai toiminnasta kirjaa.”

- Virke ehdotetaan poistettavaksi, koska sisältö selviää jo seuraavasta virkkeestä.

Muotoiluehdotus:

[2 virke] *Kirjanpito avustettavasta hankkeesta tai toiminnasta on tehtävä erillisille tileille tai sitä on muutoin pidettävä avustuksen saajan muusta kirjanpidosta erillään vaikeuksitta tunnistettavalla tai erotettavalla tavalla.* Viittaukset kirjanpidon perustana oleviin lakeihin ehdotetaan siirrettäväksi seuraavan 3 momentin asiayhteyteen.

Muotoiluehdotus:

3 momentti: [1 virke] *Jos avustuksen saaja ei ole toiminnastaan kirjanpitolain (1336/1997) tai valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 2 luvun tarkoittamalla tavalla kirjanpitovelvollinen, on tuen käytöstä ja muista hankkeeseen tai toi-*

mintaa liittyvistä rahamääräisistä tapahtumista pidettävä täydellistä kirjaa rahalaitoksen tiliotteesta ilmenevin merkinnöin tai muutoin noudattaen soveltuvien osin mitä kirjanpitolain 1 luvun 1b §:ssä säädetään luonnollisen henkilön kirjanpitovelvollisuudesta.

[2 virke] *Merkinnät on tehtävä kirjanpitolain 2 luvun 4 §:ssä säädettyssä määräajassa.*

Ehdotuksen säilytysaikasäännös on osittain päällekkäinen kirjanpitolain kanssa. Selvyyden vuoksi on tarpeen viitata myös kirjanpitolakiin, ja 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi 2 virkkeen jälkeen

"Sen lisäksi mitä edellä tässä momentissa säädetään, avustuksen saajan, joka on kirjanpitolain tarkoittama kirjanpitovelvollinen, tulee noudattaa mainitun lain 2 luvun 10 §:ssä mukaisia säilytysaikaa siltä osin kuin kyse on kirjanpitoaineistosta."

Tekninen muutosehdotus 5 momenttiin:

"Tarkempia säännöksiä avustuksen käytöstä, kirjanpidon järjestämisestä ja aineiston säilyttämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella."

Ehdotetaan lisäksi omaa 6 momenttia:

Tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettujen merkintöjen tekemisestä ja 4 momentissa tarkoitettua säilyttämistä avustuksen saaja on kirjanpitolain 8 luvun 2 §:n mukaisessa vastuussa.

Lausunnot lakiehdotuksen 6 luvun pykäliin ja perusteluihin

27 § Tekninen apu

Ehdotuksesta ei käy selville, mikä kustannusmalli sisäasiain rahastoissa olisi teknisessä avussa. Jos käytössä on flat rate -malli, tarkastuksia ei tarvittaisi eikä siitä tarvitsisi kansallisesti säätää. Ehdotettua pykälää ja sen perusteluja olisi hyvä tarkentaa huomioiden käytettäväksi aiottu malli.

28 § Turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoasetuksen 16 ja 17 artiklojen määrärahat ja 29 § Tietojen saanti ja luovuttaminen turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoasetuksen 16 ja 17 artiklojen määrärahoja koskien

- TEM:n maahanmuutto- ja kotouttamisyksikkö on osallistunut ehdotettujen pykälien valmisteluun ja valmistelussa yksikön esille tuomat näkemykset on huomioitu.
- Tietojen luovuttamisen osalta TEM tuo esille, että valmisteilla olevassa alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanon ja hankkeiden rahoituksen lakiluonnoksissa on jatkovalmistelussa ollut tarpeen kiinnittää huomiota erityisesti arkaluontoisista tiedoista säätämiseen.

Muut mahdolliset huomiot

Ehdotus on selkeä. Lakiehdotus koskee vain EU:n myöntämää rahoitusta, mikä tuodaan perusteluissa hyvin esiin. EU:n rahastoja koskevan kansallisen sääntelyn harmonisoinnin näkökulmasta ehdotuksessa on jonkin verran vivahde- ja painotuseroja verrattuna valmisteilla olevaan alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamista koskevaan lakiluonnokseen. TEM ei pidä eroja merkittävänä. Valmisteilla olevat ehdotukset eivät ole suoraan verrannolliset, koska esimerkiksi toimeenpanon viranomaisrakenne eroaa jonkin verran toisistaan.

Ehdotuksessa sanaparin erityinen – perusteltu [syy] käyttö eroaa joltain osin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hankkeiden rahoittamista koskevasta lakiehdotuksesta (esim. omarahoitusta koskevat säännökset). Sanavalintaan päätymistä voisi toimeenpanon selkeyden tukemiseksi avata säännöskohtaisissa perusteluissa.

Kokonaisuuden hahmottamiseksi yleisperusteluissa on ilmeisesti tarkoitus kuvata sisäasiain rahastojen rahoitusmalli kokonaisuudessaan. Ensisijaisesti kiinnostavaa on miten valtio rahoittaa osuutensa, koska menettely poikkeaa alue- ja rakennepolitiikan rahastojen rahoitusmallista.

Marja-Riitta Pihlman
ylijohtaja

Hanna Liski-Wallentowitz
neuvotteleva virkamies

JAKELU

TIEDOKSI

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/15418/2020

VN; Lausuntopyyntö sisäasioiden rahastoja koskevien säännösten uudistamista koskevista työryhmän ehdotuksista.

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/15418/2020-TEM-22

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto sisäasioiden rahastojen hallinnointia koskevasta lakiluonnoksesta ja sen yksityisk

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Liski-Wallentowitz Hanna 91189465M	2020-08-20T10:43:46	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK
Pihlman Marja-Riitta 91189501T	2020-08-21T12:52:43	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

bfb8166182eea1d80ec1a2f68b50293266c52d527d61c186998852aa8057b9ad